

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**UVAJANJE TRAJNOSTNEGA POROČANJA PO DIREKTIVI CSRD
V IZBRANEM VELIKEM SLOVENSKEM PODJETJU**

Ljubljana, junij 2026

PETRA DOLENEC

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Petra Dolenc, študentka Univerze v Ljubljani Ekonomske fakultete, avtorica predloženega dela z naslovom Uvajanje trajnostnega poročanja po direktivi CSRD v izbranem velikem slovenskem podjetju, pripravljenega v sodelovanju z mentorjem, red. prof. dr. Markom Hočevarjem

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo pisnih del UL EF, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo pisnih del UL EF;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Univerze v Ljubljani Ekonomske fakulteti v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi;
11. da sem preverila verodostojnost informacij, ki izhajajo iz zapisov na podlagi uporabe orodij umetne inteligence.

V Ljubljani, dne 2. 6. 2026

Podpis študentke: *Petra Dolenc*

POVZETEK

Zaključna strokovna naloga obravnava zakonodajni okvir trajnostnega poročanja v EU s poudarkom na analizi praktičnih izzivov podjetij pri poročanju. Na podlagi zakonodaje, strokovne literature in izvedenega intervjuja naloga nudi dober pregled trajnostnega razvoja ter poročanja o trajnostnosti s poudarkom na direktivi CSRD in standardih ESRS. Poleg tega poglobljena analiza intervjuja bralcu omogoča dobro razumevanje, kako se veliko podjetje v praksi sooča z organizacijo poročanja o trajnostnosti ter katere izzive in prednosti pri tem pridobi. Naloga želi izboljšati razumevanje zavezanosti trajnostnemu poročanju in poudariti pomembnost trajnostnega poslovanja v organizacijah, tako zaradi boljšega strateškega odločanja kot tudi za bolj trajnostno prihodnost.

KLJUČNE BESEDE: poročanje o trajnostnosti, trajnostni razvoj, trajnostno poslovanje, CSRD, ESRS, ESG, VSME

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA

ABSTRACT

This thesis examines the legislative framework for sustainability reporting in the EU, focusing on the practical challenges companies encounter in reporting. Based on legislation, professional literature, and an interview, it provides a comprehensive overview of sustainable development and sustainability reporting, with particular emphasis on the Directive CSRD and standards ESRS. An in-depth analysis of the interview offers a clear understanding of how a large company organises sustainability reporting in practice, as well as the challenges and benefits it experiences. The paper aims to enhance understanding of the commitment to sustainability reporting and to highlight the importance of sustainable business practices in organisations, both for better strategic decision-making and for a more sustainable future.

KEY WORDS: sustainability reporting, sustainable development, sustainable business practices, CSRD, ESRS, ESG, VSME

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

KAZALO

1	UVOD	1
2	TRAJNOSTNI RAZVOJ.....	2
2.1	Opredelitev trajnostnega razvoja	2
2.2	Trajnostni cilji in zaveze	3
2.2.1	Mednarodni razvoj trajnosti.....	3
2.2.2	Evropski zeleni dogovor in sveženj Pripravljeni na 55	5
2.3	Trajnostni razvoj in družbena odgovornost v podjetjih	5
3	POROČANJE O TRAJNOSTNOSTI	6
3.1	Pomen trajnostnega poročanja za podjetja in deležnike.....	7
3.2	Regulativni okvir trajnostnega poročanja EU	8
3.2.1	Direktiva o poročanju nefinančnih informacij.....	9
3.2.2	Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti	9
3.2.3	Direktiva o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti.....	11
3.3	Standardi trajnostnega poročanja.....	12
3.4	Prostovoljno trajnostno poročanje in ocenjevanje MSP	13
4	EMPIRIČNI DEL	13
4.1	Metodološki okvir raziskave	13
4.2	Analiza intervjuja	14
4.2.1	Razlogi za uvajanje trajnostnega poročanja	14
4.2.2	Organizacija procesa in odgovornosti	15
4.2.3	Vloga računovodstva	15
4.2.4	Podatkovni sistemi in procesi zbiranja podatkov	15
4.2.5	Ključni izzivi pri zbiranju podatkov	16
4.2.6	Vloga standardov, virov znanja in zagotavljanje kakovosti podatkov	17
4.2.7	Učinki na podjetje, stroški in koristi.....	17
4.3	Ključne ugotovitve	18
5	SKLEP.....	18
	SEZNAM KLJUČNE LITERATURE.....	19
	LITERATURA IN VIRI	20
	PRILOGE.....	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Trije stebri trajnostnega razvoja.....	3
Slika 2: Kazalniki ciljev trajnostnega razvoja.....	4
Slika 3: Regulativni okvir trajnostnega poročanja	8

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Protokol poteka intervjuja	1
Priloga 2: Uvodna izjava	3

SEZNAM KRATIC

angl. – angleško

Agenda 2030 – Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030

CSDDD – (angl. Corporate Sustainability Due Diligence Directive); Direktiva o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti

CSRD – (angl. Corporate Sustainability Reporting Directive); Direktiva EU o poročanju podjetij o trajnostnosti

DKV – (angl. Deutsche Kraftfahrzeug-Versicherung / DKV); sistem za digitalno spremljanje porabe goriva in upravljanje voznega parka

EFRAG – (angl. European Financial Reporting Advisory Group); Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje

ESG – (angl. Environment, Social, Governance); okoljska, družbena in upravljalna načela

ESRS – (angl. European Sustainability Reporting Standards); Evropski standardi poročanja o trajnostnosti

EU – (angl. European Union); Evropska unija

GRI – (angl. Global Reporting Initiative); Globalna pobuda za poročanje

NFRD – (angl. Non-Financial Reporting Directive); Direktiva EU o nefinančnem poročanju

SASB – (angl. Sustainability Accounting Standards Board); Odbor za standarde trajnostnega računovodstva

SDGs – (angl. Sustainable Development Goals); Cilji trajnostnega razvoja

TCFD – (angl. The Task Force on Climate-Related Financial Disclosures); Delovna skupina za finančna razkritja, povezana s podnebnimi spremembami

UN – (angl. United Nations); Organizacija združenih narodov

VSME – (angl. Voluntary Sustainability Reporting Standard); Standard za prostovoljno poročanje o trajnostnosti

1 UVOD

Zaradi hitre gospodarske rasti v 20. stoletju se je ekonomska sfera razširila prek zemeljskih zmožnosti, kar povzroča nepredvidljive dejavnike, neposredno povezane z biosfero, atmosfero, hidrosfero in geografskimi šoki. To vpliva na našo ekonomijo, prav tako ti zemeljski šoki vplivajo na človeško počutje in nestabilnost v družbi (Lagoarde-Ségot, 2025, str. 7–8). Za zmanjšanje negativnih posledic je ključen hiter in učinkovit odziv oblikovalcev politik ter vseh gospodarskih in družbenih akterjev (Fajdetić, 2025). Evropska unija (v nadaljevanju EU) z zakonodajnimi ukrepi in strategijami spodbuja prehod v trajnostno in podnebno nevtralno družbo. Z različnimi ukrepi in zakoni EU usmerja podjetja k trajnostnemu poslovanju ter pričakuje vse večjo transparentnost glede okoljskih, družbenih in upravljalških vplivov njihovega poslovanja.

V zadnjih letih postaja trajnostno poročanje eden ključnih izzivov javnih subjektov in velikih podjetij, saj zakonodaja EU in deležniki od podjetij pričakujejo vedno večjo transparentnost poslovanja. S sprejetjem Direktive EU 2022/2464 o poročanju podjetij glede trajnostnosti (angl. Corporate Sustainability Reporting Directive, v nadaljevanju CSRD) sta se obseg in pomen trajnostnega poročanja za podjetja bistveno povečala. Zavezanci so na različne načine ukrepali in začeli uvajati trajnostno poročanje. Evropska komisija je leta 2025 s paketom »Enostavnejša in hitrejša Evropa« ter leta 2026 s paketom Omnibus omilila obveznosti ter zvišala prag za vstop podjetij v obvezno poročanje. Mnoga podjetja so, potem ko so izvedela, da niso več zavezana k obveznemu poročanju, vseeno sklenila, da se bodo lotila prostovoljnega poročanja o trajnostnosti.

Za večino velikih podjetij trajnostno poročanje predstavlja pomemben organizacijski, vsebinski in podatkovni izziv. Posebej zahtevno je zbiranje zanesljivih in sledljivih podatkov, ki so razpršeni po različnih informacijskih sistemih in podatkovnih bazah. Zato se podjetja soočajo z vprašanji, kako vzpostaviti ustrezne procese zbiranja podatkov, kako zagotoviti njihovo kakovost in sledljivost ter kako povezati finančne in nefinančne informacije v enoten poročevalski okvir.

Namen zaključnega strokovnega dela je preučiti zakonodajne okvire trajnostnega poročanja ter praktično prikazati, kakšno breme nalaga podjetjem. Ključno raziskovalno vprašanje je, kako poteka uvajanje trajnostnega poročanja v podjetju in kateri so ključni izzivi pri implementaciji trajnostnega poročanja.

Cilj zaključne strokovne naloge je: (1) pregled literature o trajnostnem razvoju svetovnega in evropskega gospodarstva, (2) pregled strokovne literature in aktualne regulative, ki ureja trajnostno poročanje ter bremena in prednosti za organizacijo, (3) s pomočjo izvedenega intervjuja s strokovnjakom na trajnostnem področju ugotoviti največje praktične težave zbiranja podatkov ter prednosti, ki jih poročanje o trajnostnosti prinaša podjetju.

Strokovna zaključna naloga je sestavljena iz treh vsebinskih sklopov. Prvi sklop predstavlja pregled trajnostnega razvoja, ESG-pristopa in družbene odgovornosti podjetij. Drugi sklop obravnava trajnostno poročanje, regulativni okvir EU ter standarde ESRS in VSME. Temelji na analizi strokovne literature in zakonodajnih okvirov v EU. Tretji sklop predstavlja empirični del naloge, v katerem je analiziran intervju s strokovnjakom s področja trajnostnega poročanja. Zaključna strokovna naloga je usmerjena k izboljšanju razumevanja pomena trajnostnih poročil ter praktičnemu vpogledu v to, kako se podjetje sooča z uvedbo trajnostnega poročanja.

Pri pripravi zaključne strokovne naloge je bilo uporabljeno orodje generativne umetne inteligence za pomoč pri oblikovanju strukture naloge, preverjanju jasnosti posameznih odstavkov ter oblikovanju poglavij v empiričnem delu. Orodje generativne umetne inteligence je bilo uporabljeno etično, pridobljene informacije pa so bile preverjene s pomočjo strokovne in znanstvene literature.

2 TRAJNOSTNI RAZVOJ

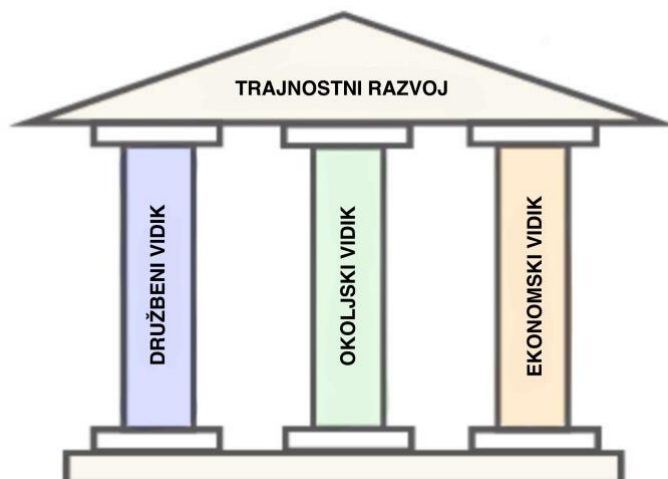
Zaradi podnebnih, gospodarskih in družbenih sprememb se vse več držav, organizacij in skupnosti zaveda pomembnosti trajnostnega razvoja. Danes postaja pogosta praksa, da se države s svojimi regulativami vse bolj usmerjajo v to smer, ravno tako pa tudi podjetja zaradi različnih pritiskov (regulativ, konkurence, partnerjev, kupcev in drugih deležnikov) začenjajo upravljati trajnostno ter s trajnostnimi poročili razkrivajo deležnikom svoje nefinančne podatke.

2.1 Opredelitev trajnostnega razvoja

Svetovna komisija je trajnostni razvoj (angl. sustainable development) opredelila v Brundtlandinem poročilu leta 1987 kot »razvoj, ki sedanjim generacijam omogoča zadovoljevanje svojih potreb, ne da bi se zaradi tega zmanjšala sposobnost prihodnjih generacij, da zadovoljijo svoje potrebe«. V členu 3(3) Pogodbe o Evropski uniji je trajnostni razvoj uradno eden od dolgoročnih ciljev, ki služi kot podlaga za vse politike in pobude EU (European Union, brez datuma b).

Trajnostni razvoj je koncept, ki združuje tri pomembne komponente: ekonomsko, družbeno in okoljsko, kot je prikazano na sliki 1. Ekonomska komponenta predstavlja enakomerno in donosno gospodarsko rast, ki vsem udeležencem gospodarskih dejavnosti omogoča napredek in dobiček. Družbena komponenta spodbuja družbeno raznolikost, varovanje kulturne dediščine in človekovih pravic, omogoča enake možnosti za vse starostne in spolne skupine ter uravnoteženo razmerje med delom in prostim časom. Okoljska komponenta spodbuja zaščito ekosistemov, obnovo ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, zmanjšanje onesnaženosti tal, zraka in vode ter sisteme ravnanja z odpadki (Fajdetić, 2025).

Slika 1: Trije stebri trajnostnega razvoja

Vir: prirejeno po Purvis in drugi (2019).

Ključni koncepti, ki lahko prispevajo k trajnostni ekonomski rasti, so razvoj zelene infrastrukture, krožno gospodarstvo, socialno podjetništvo, upravljanje z viri in inovativni razvoj (Fajdetić, 2025).

2.2 Trajnostni cilji in zaveze

Svetovno zavedanje o varstvu okolja skozi leta narašča in se vse bolj vključuje v strategije ter politike ekonomske rasti in razvoja. Ključni cilji teh strategij so zmanjšanje ogljičnih izpustov, trajnost ekosistemov in podnebna nevtralnost, vse z namenom, da bodo prihodnje generacije lahko uživale enake dobrine kot mi danes. Zavedati se moramo, da se okoljska trajnost začne z ozaveščanjem in izobraževanjem ljudi, skupnosti, podjetnikov in politikov. Poleg spodbujanja okoljskega znanja in ustreznega vedenja na vseh stopnjah izobraževanja morajo politiki uvesti standarde, zakone in predpise, ki spodbujajo organizacije k zmanjšanju odpadkov, izpustov in drugih negativnih vplivov na okolje (Morelli, 2011).

2.2.1 Mednarodni razvoj trajnosti

EU in Organizacija združenih narodov (angl. United Nations, v nadaljevanju UN) imata skupni cilj trajnostne prihodnosti ter si prizadevata za varnejši in boljši svet za vse. Zato že vrsto let sprejemata ambiciozne zaveze in ukrepe, ki planetu, ljudem in gospodarstvu omogočajo pravičen prehod v trajnostno in podnebno nevtralno prihodnost.

Agenda 21 je globalni akcijski program za trajnostni razvoj na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni. Sprejeta je bila leta 1992 na Konferenci Združenih narodov o okolju in razvoju v Riu de Janeiru. Dokument vsebuje usmeritve za področja, kjer človekove dejavnosti vplivajo na okolje (United Nations, brez datuma). Na isti konferenci je bila sprejeta tudi Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, ki predstavlja temelj mednarodnega sodelovanja na področju podnebnih sprememb. Konvencija je kasneje

služila kot osnova za sprejetje pomembnih mednarodnih sporazumov, kot sta Kjotski protokol in Pariški sporazum (Svet Evropske unije, brez datuma b).

Kjotski protokol, sprejet leta 1997, zavezuje industrijske države k omejevanju in zmanjšanju emisij določenih toplogrednih plinov, ki povzročajo globalno segrevanje ozračja. Skupne emisije naj bi v letih 2008–2012 zmanjšali za najmanj 5 % v primerjavi z letom 1990. Osrednji kjotski mehanizmi so bili trgovanje z emisijami, skupno izvajanje projektov med pogodbenicami in mehanizem čistega razvoja z državami, ki protokola niso ratificirale (European Union, brez datuma a).

Pariški sporazum je prvi globalni pravno zavezujoči sporazum o boju proti podnebnim spremembam, sprejet leta 2015. Države se zavezujejo, da povprečna svetovna temperatura ne bo presegla 1,5 stopinje Celzija do konca stoletja. Zagotoviti morajo preglednost s poročanjem o uspešnosti pri doseganju ciljev ter vsakih pet let določiti svoje akcijske načrte in ambicioznejše cilje (Svet Evropske unije, brez datuma b).

Agenda 2030 s cilji trajnostnega razvoja (angl. Sustainable Development Goals, v nadaljevanju SDGs) je bila sprejeta na Generalni skupščini UN leta 2015 in podpisana s strani držav po vsem svetu. Obsega 17 splošnih ciljev trajnostnega razvoja in 169 povezanih konkretnih ciljev. Svetovni voditelji so se s tem zavezali odpraviti revščino, zaščititi planet in zagotoviti, da bodo vsi ljudje živeli v miru in blaginji. Skupaj s Pariškim sporazumom predstavljata kažipot za boljši svet in globalni okvir za mednarodno sodelovanje na področju trajnostnega razvoja ter njegovih gospodarskih, socialnih, okoljskih in upravljavskih razsežnosti (European Commission, brez datuma c). Cilji SDGs, prikazani na sliki 2, so medsebojno povezani in uravnoteženi, kar pomeni, da lahko doseganje enega cilja prispeva tudi k izboljšanju drugih. Na primer, če uspemo odpraviti revščino, bo to vplivalo na zmanjšanje lakote ter izboljšalo zdravje in dobro počutje (Fajdetić, 2025).

Slika 2: Kazalniki ciljev trajnostnega razvoja

Vir: Statistični urad Republike Slovenije (brez datuma).

Agenda je zavezujoča za vse narode in spodbuja ukrepe na petih ključnih področjih: ljudje, planet, napredek, mir in partnerstvo. Zajema štiri komponente: deklaracijo, okvir rezultatov, sredstva za izvajanje ter okvir za spremljanje in pregledovanje (SDG Watch Europe, 2020). Ti dokumenti so postavili temelje za razvoj evropskih politik trajnosti in kasnejšo regulacijo podjetij.

2.2.2 Evropski zeleni dogovor in sveženj Pripravljeni na 55

EU je razvila ambiciozno strategijo, Evropski zeleni dogovor, za podporo dekarbonizaciji in trajnostni gospodarski rasti, katere cilj je ustvariti podnebno nevtralno Evropo do leta 2050. Hkrati spodbuja prehod na nizkoogljično gospodarstvo ter ohranja stabilno in konkurenčno gospodarsko rast. Strategija je celovita in vključuje strukturne spremembe na vseh področjih javnega in zasebnega življenja evropskih državljanov, kar se odraža v spreminjajočih se poslovnih praksah in načinih življenja. Evropski zeleni dogovor se izvaja od leta 2019 in vključuje sveženj političnih pobud, ki usmerjajo EU v zeleni prehod. Pobude za boj proti podnebnim spremembam zajemajo vse gospodarske sektorje, predvsem energetiko, promet, industrijo, kmetijstvo, trajnostno financiranje itd. S tem EU prispeva k Pariškemu sporazumu in poudarja, da morajo vsa področja politike prispevati k boju proti podnebnim spremembam. Vizija strategije se je prenesla v zakone in pravila, ki veljajo v vseh državah članicah EU (Svet Evropske unije, brez datuma a).

V okviru Evropskega zelenega dogovora je nastal pravno zavezujoč sveženj »Pripravljeni na 55«, ki se osredotoča na zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030 v primerjavi z letom 1990 (European Commission, brez datuma a). Za doseg tega cilja se EU usmerja v čiste in trajnostne vire energije, predvsem obnovljive vire. Glavno orodje je sistem EU za trgovanje z emisijami, ki določa zgornje meje količine pravic do emisij za energetsko intenzivne panoge in sektor proizvodnje električne energije ter omogoča trgovanje z njimi (Svet Evropske unije, brez datuma c).

2.3 Trajnostni razvoj in družbena odgovornost v podjetjih

Iz praktične in vsakodnevne perspektive trajnost pomeni sprejemanje odločitev, ki hkrati izboljšujejo gospodarstvo, družbo in okolje. Podjetje, ki ustvarja dobiček z ogrožanjem narave ali izkoriščanjem delavcev, ni trajnostno, saj takšno delovanje dolgoročno škoduje celotnemu sistemu. Vsa tri področja – gospodarstvo, družba in okolje – so med seboj povezana, zato moramo upoštevati potrebe vseh treh (Hitchcock in Willard, 2015, str. 3–4).

V sodobnem poslovnem okolju se trajnostno poslovanje pogosto povezuje z ESG-pristopom, ki vključuje okoljska (angl. Environmental), družbena (angl. Social) in upravljavska (angl. Governance) načela poslovanja podjetja. ESG-merila podjetjem omogočajo spremljanje trajnostne uspešnosti ter predstavljajo pomembno podlago za transparentno poročanje o

trajnostnosti in presojo podjetij s strani investorjev, partnerjev in drugih deležnikov (Hitchcock in Willard, 2015, str. 4–5).

Vključitev ESG-meril za podjetje ni več le stransko vprašanje, temveč postaja pomemben del dolgoročne poslovne strategije in konkurenčnosti. Trajnostno razmišljanje od organizacij zahteva razumevanje vseh bistvenih družbenih in okoljskih vplivov v poslovanju. Organizacije morajo upoštevati okoljske in družbene vplive ter vzpostaviti ustrezne kriterije za spremljanje trajnostne uspešnosti. Obenem morajo podjetja nenehno spremljati zunanje okolje, saj podnebne spremembe, omejenost virov in družbene spremembe pomembno vplivajo na poslovna tveganja in priložnosti. Investitorji vse pogosteje ugotavljajo, da so podjetja, ki namenjajo več pozornosti okoljskim, družbenim in upravljavskim dejavnikom, praviloma bolj vodena ter dolgoročno uspešnejša (Hitchcock in Willard, 2015, str. 4–5).

Z merjenjem in spremljanjem okoljskih ter družbenih dejavnikov podjetje pridobi pomembne informacije in priložnosti, ki jih sicer ne bi zaznalo. Na primer, poraba energije, naravnih virov in nastajanje odpadkov predstavljajo velik delež stroškov, ki jih lahko s podrobnim preoblikovanjem sistema bistveno zmanjša (Hitchcock in Willard, 2015, str. 7–8).

Mnoge organizacije že izboljšujejo procese ter ponovno uporabljajo in reciklirajo odpadke, hkrati pa znižujejo stroške in zmanjšujejo negativni vpliv na okolje. Poleg operativne učinkovitosti trajnostna naravnost zmanjšuje izpostavljenost regulativnim šokom in pravnim tveganjem, saj se podjetja vnaprej pripravijo na strožje zakonske zahteve glede poročanja. Trajnostna usmerjenost podjetjem omogoča razvoj novih produktov, procesov in poslovnih modelov, prilagojenih sodobnim okoljskim in družbenim izzivom. Prav tako omogoča vstop na nove trge z razvojem cenovno dostopnih in družbeno odgovornih izdelkov, ki naslavljajo specifične potrebe lokalnega prebivalstva. Širše gledano trajnostne prakse prispevajo k višji kakovosti življenja v skupnosti in podjetjem omogočajo učinkovitejše soočanje z omejitvami naravnih virov ter demografskimi spremembami (Hitchcock in Willard, 2015, str. 7–8).

3 POROČANJE O TRAJNOSTNOSTI

Večina ljudi pozna star rek »kar je merjeno, je narejeno«, zato ima vse, kar se v finančnem in računovodskem oddelku meri, velik vpliv na odločanje in izvajanje organizacijske strategije. Glavni problem je, da v tem sektorju tradicionalno merimo le eno od treh področij trajnosti, in sicer ekonomski vpliv. Ko to postane edino merilo uspeha, vodi v predvidljive težave, kot so kratkoročno razmišljanje, težave z zaposlovanjem in javnim varstvom ter korporativne goljufije (Hitchcock in Willard, 2015, str. 232).

Z večjim poudarkom na družbeni in okoljski odgovornosti ter trajnostnem poročanju računovodstvo vstopa na neznano področje. Računovodski in finančni oddelki se ne morejo

več zanašati zgolj na splošna računovodska načela, temveč morajo vse pogostejše sprejemati odločitve z vključevanjem trajnostnih kriterijev. Soočati se morajo z vprašanji, kot so: kako trajnostne so naložbe, kako dolg je življenjski cikel izdelka, kakšen vpliv ima življenjska doba na večje naložbe itd. Računovodske in finančne analize morajo vse bolj vključevati in oblikovati različna merila ter odločitvene okvirje za boljšo družbeno in okoljsko uspešnost. Vse več podjetij danes prostovoljno ali obvezno poroča o trajnostni in družbeni odgovornosti. To odpira vprašanje, kako naj organizacija meri nefinančni uspeh (Hitchcock in Willard, 2015, str. 232).

3.1 Pomen trajnostnega poročanja za podjetja in deležnike

Poročanje o trajnosti je ključnega pomena za podjetja, saj z njim izkazujejo zavezanost odgovornemu poslovanju in trajnostnemu razvoju ter izpolnjujejo zakonodajne zahteve in pričakovanja deležnikov (Ministrstvo za finance, brez datuma). S trajnostnim poročilom organizacije posredujejo koristne informacije, potrebne za vse relevantne notranje in zunanje deležnike. Notranje koristi poročanja so obvladovanje tveganj, razvoj vizije in strategije, izboljšanje upravljaljskih procesov, prepoznavanje prednosti in slabosti ter privabljanje, motiviranje in ohranjanje zaposlenih. Koristi za zunanje deležnike pa so pridobivanje zaupanja in ugleda, privabljanje partnerjev in investitorjev, povečanje transparentnosti ter konkurenčne prednosti (Zimara in Eidam, 2015).

Direktiva navaja, da bi boljše izvajanje poročanja o trajnostnosti prineslo koristi posameznim državljanom, varčevalcem, sindikatom in predstavnikom delavcev, saj bi bili bolj obveščeni in bi lahko učinkoviteje sodelovali v socialnem dialogu. Kot dve glavni skupini uporabnikov informacij o trajnostnosti izpostavlja vlagatelje, ki želijo razumeti trajnostna tveganja in vplive svojih naložb, ter akterje civilne družbe, kot so nevladne organizacije in socialni partnerji, ki spremljajo vpliv podjetij na ljudi in okolje. Direktiva poudarja tudi, da so informacije o trajnostnosti pomembne za poslovne partnerje, oblikovalce politik in druge deležnike, saj prispevajo k večji primerljivosti podjetij ter podpirajo spremljanje okoljskih in družbenih trendov (Svet Evropske unije, 2024).

Trajnostnost je tesno povezana z obvladovanjem finančnih tveganj, saj imajo trajnostne odločitve pogosto širše poslovne učinke, kot se zdi na prvi pogled. Pri odstranitvi toksičnih kemikalij iz proizvodnje ne gre le za stroške nadomestitve materialov in pridobivanja dovoljenj, temveč tudi za zmanjšanje zavarovalnih tveganj, večjo varnost zaposlenih ter manjšo možnost okoljskih nesreč. Takšne spremembe prispevajo tudi k boljšemu družbenemu počutju in drugim okoljskim koristim. Te koristi podjetja pogosto težko vključijo v poslovne odločitve, če niso jasno opredeljene in ovrednotene (Hitchcock in Willard, 2015, str. 234).

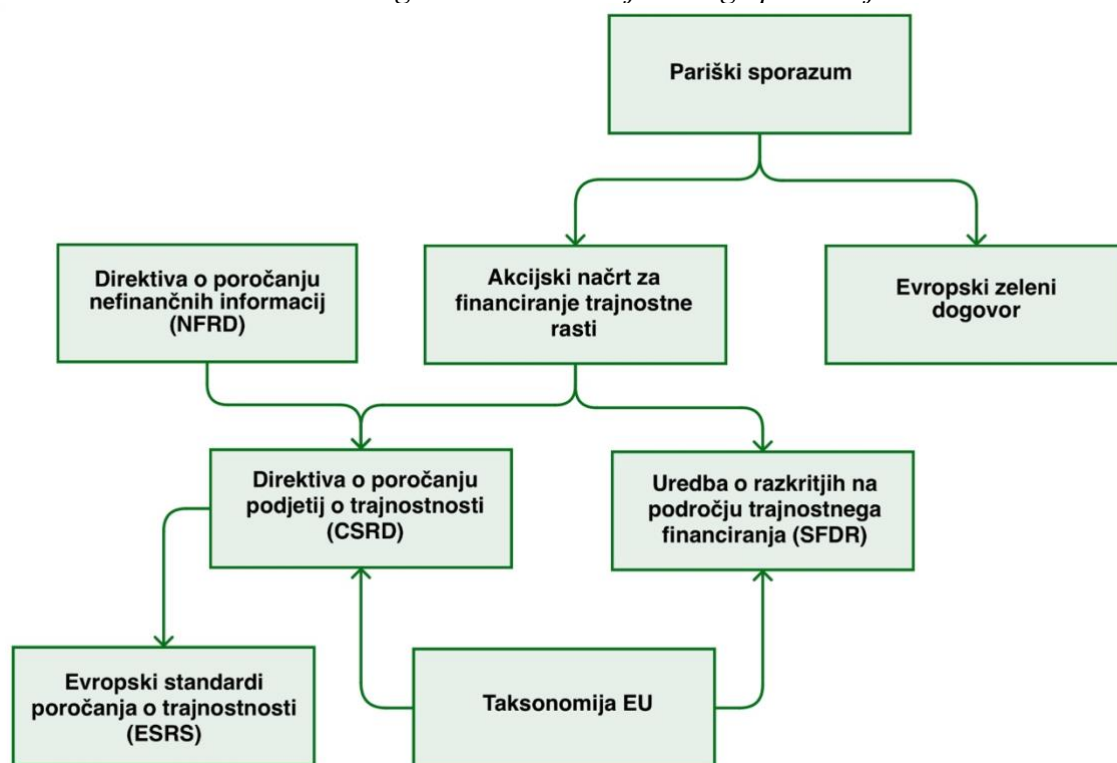
Med delničarji in drugimi deležniki lahko pride do nasprotij interesov, ko podjetja začnejo vključevati nefinančna merila trajnosti. Ta merila prinašajo nove stroške, ki zmanjšujejo

dobiček podjetij, saj vlaganje v trajnostni razvoj zahteva večje dolgoročne investicije, kar zmanjšuje kratkoročno profitabilnost delničarjev oziroma lastnikov (Lagoarde-Ségot, 2025, str. 136). Vodstvo se pri uvajanju trajnostnega poročanja sooča tudi z izzivi vzpostavitve poročevalskih sistemov, kompleksnostjo direktive CSRD ter zahtevnim pridobivanjem, usklajevanjem in preverjanjem podatkov vzdolž celotne vrednostne verige (PwC, brez datuma).

3.2 Regulativni okvir trajnostnega poročanja EU

Zaradi vse večje pozornosti trajnostnim in geopolitičnim izzivom ter energetske krizi je EU oblikovala vrsto reform in ukrepov za doseganje podnebne nevtralnosti v okviru Pariškega sporazuma in Evropskega zelenega dogovora. Kot prikazuje slika 3, se regulativni vpliv trajnostnega poročanja prepleta z različnimi direktivami in standardi. EU je vzpostavila tri ključne strukturne ukrepe trajnostnega finančnega in poročevalskega sistema: taksonomijo EU (angl. EU Taxonomy), Uredbo o razkritjih na področju trajnostnega financiranja (angl. Sustainable Finance Disclosure Regulation, v nadaljevanju SFDR) ter Direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD) (Moscariello in Pizzo, 2024, str. 2-3).

Slika 3: Regulativni okvir trajnostnega poročanja

Vir: prirejeno po Moscariello in Pizzo (2024).

Taksonomija EU določa merila za opredelitev trajnostnih gospodarskih dejavnosti, uredba SFDR pa od ponudnikov finančnih storitev zahteva razkritje informacij o trajnostnih vidikih njihovih naložb. Za povečanje transparentnosti glede vplivov podjetij na okolje in družbo je

Evropska komisija leta 2021 predstavila Direktivo CSRD, ki je nadomestila predhodno Direktivo o poročanju nefinančnih informacij (angl. Non-Financial Reporting Directive, v nadaljevanju NFRD). CSRD bistveno razširja obseg trajnostnega poročanja ter uvaja enotne evropske standarde poročanja o trajnostnosti (angl. European Sustainability Reporting Standards, v nadaljevanju ESRS), ki jih razvija organizacija Evropska svetovalna skupina za finančno poročanje (angl. European Financial Reporting Advisory Group, v nadaljevanju EFRAG). EFRAG je leta 2022 prilagodila svojo organizacijsko strukturo in v razvoj standardov vključila različne deležnike, kot so podjetja, vlagatelji, revizorji, sindikati, civilna družba in nacionalni računovodski organi (Moscariello in Pizzo, 2024).

Vrzel v razkritih informacijah subjektov bi se brez ukrepov politike povečala, saj nevladne organizacije, socialni partnerji in skupnosti, na katere vplivajo dejavnosti podjetij, težko zagotovijo, da prevzamejo odgovornost za svoj vpliv na okolje in ljudi. Poleg tega bi se finančna sredstva težje usmerjala v podjetja, ki naslavljajo okoljske in družbene dejavnike, saj vlagatelji ne bi imeli dovolj primerljivih informacij za oceno trajnostnih tveganj in priložnosti (Direktiva 2022/2464, uvodna izjava 14).

3.2.1 Direktiva o poročanju nefinančnih informacij

Zametki nefinančnega poročanja izvirajo iz Direktive 2013/34/EU, ki je prvič zahtevala, da podjetja vključijo tudi okoljske in družbene informacije ter nefinančne kazalnike uspešnosti v svoja poročila (European Parliament, 2021). To direktivo je nato spremenila Direktiva 2014/95/EU (NFRD), sprejeta leta 2014 in uveljavljena leta 2017. Po NFRD so morala poročati velika podjetja, ki so subjekti javnega interesa ali obvladujoča podjetja velikih skupin javnega interesa s povprečno več kot 500 zaposlenimi na konsolidirani osnovi. Direktiva je od zavezancev zahtevala, da od 28. junija 2022 razkrivajo informacije o okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganjih. Hkrati je NFRD od podjetij zahtevala razkritje informacij o poslovnem modelu, politikah, rezultatih, tveganjih in ključnih kazalnikih uspešnosti. Kljub temu podjetij ni zavezovala k uporabi specifičnih standardov in ni nalagala podrobnih zahtev glede razkritja (European Parliament, 2021).

Z NFRD je EU želela preusmeriti finančne tokove v bolj trajnostne investicije, tako da je izboljšala dostopnost informacij podjetij in finančnih institucij o njihovih trajnostnih podatkih. To je omogočilo lažje merjenje, pregled in upravljanje uspešnosti podjetja ter vpliva na družbo (European Parliament, 2021).

3.2.2 Direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti

Zaradi pomanjkljivosti pri primerljivosti in zanesljivosti informacij je leta 2022 Direktivo NFRD nadomestila nova Direktiva EU/2022/2464 (CSRD). Cilj Direktive CSRD je razširiti krog zavezancev, standardizirati postopek trajnostnega poročanja ter zagotoviti primerljivost poročil. Podjetja, ki so zavezana poročanju po CSRD, morajo poročati v skladu z Enotnimi

evropskimi standardi za trajnostno poročanje (ESRS). Z direktivo želi EU bolje obvladovati finančna tveganja, ki izhajajo iz okolja in družbe, ter spodbujati preglednost in dolgoročno naravnost finančnih in gospodarskih dejavnosti (Direktiva 2022/2464, uvodna izjava 1 in 2).

Direktiva želi zagotoviti jasnost, ki bo vlagateljem, analitikom, potrošnikom in drugim zainteresiranim stranem pomagala bolje oceniti trajnostno uspešnost podjetij v EU ter s tem povezane poslovne vplive in tveganja. Poročanje v skladu s CSRD temelji na konceptu dvojne pomembnosti (angl. double materiality), kar pomeni, da morajo organizacije razkriti in presojati trajnostne informacije z dveh vidikov: prvič, kako njihove poslovne dejavnosti vplivajo na planet in ljudi, ter drugič, kako njihovi cilji, ukrepi in tveganja na področju trajnosti vplivajo na finančno zdravje podjetja. Poleg poročanja o porabi energije in stroških CSRD zahteva tudi poročanje o kazalnikih emisij. Ti kazalniki morajo podrobno opisati, kako poraba energije vpliva na okolje, cilje za zmanjšanje tega vpliva ter informacije o tem, kako doseganje teh ciljev vpliva na finance organizacije (IBM, brez datuma).

Glede zavezanosti podjetij k poročanju o trajnosti po CSRD je Evropska komisija v zadnjem obdobju dvakrat spremenila pravila: najprej je obdobje odložila za dve leti, nato pa spremenila prag zavezancev glede na število zaposlenih in višino čistega prihodka.

Sprva je Direktiva EU/2022/2464 določala zavezanost k poročanju za podjetja v štirih fazah glede na njihovo velikost:

1. 1. januar 2024 – za podjetja, ki že poročajo v skladu z Direktivo 2014/95/EU (poročanje v letu 2025 na podlagi podatkov za leto 2024).
2. 1. januar 2025 – za velika podjetja in skupine, vključene v konsolidacijo, ki presegajo vsaj dva od treh kriterijev: bilančna vsota 20 milijonov evrov, čisti prihodek 40 milijonov evrov ali povprečno število zaposlenih v finančnem letu 250; za katera še ni veljala Direktiva 2014/95/EU (poročanje v letu 2026 na podlagi podatkov za leto 2025).
3. 1. januar 2026 – za mala in srednje velika podjetja, ki kotirajo na borzi, male in nekompleksne kreditne institucije ter lastne zavarovalnice (poročanje v letu 2027 na podlagi podatkov za leto 2026).
4. 1. januar 2028 – za podjetja iz tretjih držav z neto prometom nad 150 milijonov evrov v EU v vsaki izmed zadnjih dveh let, če imajo vsaj eno hčerinsko družbo ali podružnico v EU, ki presega 40 milijonov evrov (poročanje v letu 2029 za poslovno leto 2028) (Direktiva 2022/2464, 5. člen).

Zaradi kritik podjetij glede administrativnih bremen in stroškov izvajanja CSRD je Direktivo (EU) 2022/2464 spremenila Direktiva (EU) 2025/794 z dne 14. aprila 2025 z naslovom »Enostavnejša in hitrejša Evropa: Sporočilo o izvajanju in poenostavitvi« ter določila poenostavitve programa izvajanja. Tako je za dve leti odložila začetek uporabe zahtev CSRD: za velika podjetja, ki še niso začela poročati, je obveznost odložena na poslovna leta,

ki se začnejo 1. januarja 2027 ali pozneje, za mala in srednja podjetja, ki kotirajo na borzi, pa na poslovna leta, ki se začnejo 1. januarja 2028 ali pozneje (Direktiva 2025/794, 1. člen).

Pred kratkim je bila v okviru zakonodajnega svežnja Omnibus I sprejeta še Direktiva 2026/470, ki je začela veljati 18. marca 2026 in spreminja več predhodnih direktiv: 2006/43/ES, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760. Države članice morajo njene določbe prenesti v nacionalno zakonodajo do marca 2027 (Gospodarska zbornica Slovenije, brez datuma). Spreminja določene zahteve glede poročanja podjetij o trajnostnosti in zahteve glede skrbnega pregleda v podjetjih na področju trajnostnosti (Direktiva 2026/470, 3. člen).

Direktiva 2026/470 zavezuje velika podjetja in obvladujoča podjetja velikih skupin, ki so subjekti javnega interesa in imajo povprečno število zaposlenih na dan bilance stanja več kot 500, k obveznemu poročanju za poslovna leta, ki se začnejo med 1. januarjem 2024 in 31. decembrom 2026. Istočasno dviguje prag za poročanje velikih podjetij in zdaj zavezuje le velika podjetja z več kot 1000 zaposlenimi in čistimi prihodki nad 450 milijonov evrov; ta morajo začeti poročati za poslovno leto, ki se začne 1. januarja 2027 ali pozneje. Za podjetja iz tretjih držav, ki delujejo v EU, je zdaj obvezno poročanje, če presegajo prag čistega prihodka 450 milijonov evrov v Uniji in zaposlujejo več kot 1000 ljudi (Direktiva 2026/470, 3. člen).

V okviru Omnibus se predvideva tudi prenova ESRS z namenom poenostavitve in zmanjšanja podatkovnih točk ter poenostavitve revidiranja. Poseben poudarek direktiva namenja digitalizaciji z uvedbo enotnega portala in elektronskih formatov za lažjo izmenjavo trajnostnih podatkov (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2026).

3.2.3 Direktiva o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti

Direktiva o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti 2024/1760 (angl. Corporate Sustainability Due Diligence Directive, v nadaljevanju CSDDD) določa dolžnost skrbnega pregleda v podjetjih, s čimer spodbuja trajnostno in odgovorno ravnanje podjetij pri poslovanju ter v njihovih globalnih vrednostnih verigah. Ključni elementi dolžnosti so opredelitev in obravna morebitnih ter dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje tako v lastnem poslovanju podjetja kot tudi v povezanih družbah in pri partnerjih. Hkrati obvezuje velika podjetja k sprejemanju in uvajanju načrta za prehod na podnebno nevtralnost (European Commission, brez datuma b).

Omnibus I spreminja tudi direktivo CSDDD, ki ureja skrbni pregled v podjetjih glede trajnosti. Zvišuje prag zavezanosti, tako da zdaj velja obveznost za podjetja, ki imajo letni povprečni promet več kot 1,5 milijarde evrov in 5000 zaposlenih, predhodno pa je veljala že za podjetja z več kot 450 milijoni evrov in 1000 zaposlenimi. Rok za začetek veljavnosti so predstavili na 26. julij 2029 (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2026).

3.3 Standardi trajnostnega poročanja

Uporaba standardov ESRS podjetjem omogoča izpolnjevanje obveznosti poročanja, ki jih določa direktiva CSRD. ESRS je standard, usmerjen v preglednost, in natančno določa, kako morajo podjetja obravnavati teme trajnostnega razvoja ter vključiti ESG cilje v svoje poslovanje in strategijo. Standard omogoča poročanje o podrobnih, natančnih in ustreznih informacijah, kar zagotavlja primerljivost med podjetji, kar je pomembno za vlagatelje in druge deležnike (Sauer in drugi, 2026). Standardi so razdeljeni v tri kategorije: medsektorski, tematski in sektorski standardi. Medsektorski in tematski standardi veljajo za vsa podjetja, sektorski pa le za podjetja v posameznem sektorju. Sprejetje specifičnih sektorskih standardov poročanja o trajnostnosti za podjetja EU in splošnih standardov poročanja o trajnostnosti za podjetja iz tretjih držav je predstavljeno na 30. junij 2026 (European Council, 2024).

Med medsektorske standarde sodita ESRS 1 (Splošne zahteve) in ESRS 2 (Splošna razkritja). Ta dva sta obvezna za vse organizacije, ki poročajo v skladu z ESRS, ne glede na njihovo oceno pomembnosti. ESRS 1 vključuje okvir trajnostnega poročanja, strukturo standardov, temeljne koncepte ter splošne zahteve za razkrivanje informacij o trajnosti. ESRS 2 določa splošna razkritja, ki jih morajo podjetja zagotoviti glede pomembnih trajnostnih tem, vključno z upravljanjem, strategijo, vplivi, tveganji in priložnostmi ter metrikami in cilji. Tematski standardi so razdeljeni na tri teme: okolje, družbo in upravljanje, znotraj katerih so podteme s podrobnim pregledom. Skupaj je deset podtem: podnebne spremembe, onesnaževanje, voda in morski viri, biodiverziteta in ekosistemi, raba virov in krožno gospodarstvo, lastni zaposleni, delavci v vrednostni verigi, lokalne skupnosti, kupci in končni porabniki ter poslovno ravnanje (Moscariello in Pizzo, 2024, str. 7).

Poleg standardov ESRS je EFRAG objavil seznam 1052 podatkovnih točk, ki vključujejo obsežne zahteve glede razkritij kvantitativnih in kvalitativnih podatkov o trajnosti. Podatkovne točke so razvrščene v tri vrste: numerične, nenumerične in opisne. Zaradi velike količine in kompleksnosti podatkov ter potrebe po vključevanju podatkov iz različnih virov predstavljajo standardi ESRS za podjetja velik organizacijski izziv. Posebej zahtevno je zbiranje okoljskih podatkov, kot so emisije, poraba energije, odpadki in podatki iz vrednostne verige, saj podjetja pogosto potrebujejo podatke zunanjih partnerjev in dobaviteljev (Sauer in drugi, 2026).

Več podjetij v Sloveniji je že pred evropskimi direktivami pripravljalo poročila, ki temeljijo na mednarodnih smernicah, kot je Pobuda za globalno poročanje (angl. Global Reporting Initiative, v nadaljevanju GRI). To jim je omogočilo boljše obvladovanje tveganj in priložnosti ter usklajenost z globalnimi trendi (Ministrstvo za finance, brez datuma). GRI je standard za trajnostno poročanje, ki ga je ustanovila mednarodna neprofitna organizacija leta 1996 v Bostonu. Vsebuje univerzalni standard s tremi kazalniki o ekonomskem, okoljskem in družbenem vplivu, ki deležnikom omogočajo jasno oceno trajnostne uspešnosti podjetja. Obstajajo tudi drugi poročevalski standardi, kot so Odbor za standarde trajnostnega

računovodstva (SASB), ki ponuja standarde poročanja, prilagojene posameznim panogam, in Delovna skupina za finančna razkritja, povezana s podnebnimi spremembami (TCFD), ki zagotavlja smernice za poročanje o finančnih tveganjih, povezanih s podnebjem (Moscariello in Pizzo, 2024, str. 33).

3.4 Prostovoljno trajnostno poročanje in ocenjevanje MSP

Evropska komisija je skupaj s tehničnim svetovalnim organom EFRAG v obliki priporočil oblikovala standarde za prostovoljno poročanje o trajnostnosti (angl. Voluntary Sustainability Reporting Standard, v nadaljevanju VSME) za majhne in srednje velike družbe (v nadaljevanju MSP), ki niso zajete v direktivi CSRD. Cilj je poenostaviti poročanje o trajnostnosti, zmanjšati administrativno breme ter pomagati MSP pri odzivanju na zahteve po podatkih s strani velikih podjetij in bank. Prednosti za podjetja, ki bodo poročala po VSME, so lažji dostop do zelenih posojil, izboljšana odpornost in konkurenčnost ter pripravljenost na prihodnja zavezujoča poročila (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2025).

Standard VSME je prostovoljen, kar pomeni, da nima pravne veljave in se nanaša na MSP, ki ne kotirajo na borzi. Podjetja razvršča v tri kategorije: mikro, mala in srednja podjetja glede na bilančno vsoto, čisti prihodek in povprečno število zaposlenih v poslovnem letu. V tem standardu so obravnavana ista vprašanja v zvezi s trajnostjo kot v ESRS za velika podjetja, vendar sorazmerno in ob upoštevanju temeljnih značilnosti mikro, malih in srednjih podjetij (Evropska komisija, 2025). Z zakonodajnim svežnjem Omnibus se za MSP uvaja koncept zaščiteneh podjetij, ki MSP z manj kot 1000 zaposlenimi daje pravico, da zavrnejo razkritje informacij, ki niso zajete v standardih za prostovoljno poročanje (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, 2026).

V praksi podjetja pogosto uporabljajo platformo EcoVadis za ocenjevanje trajnostnega poslovanja in družbene odgovornosti. Podjetje se lahko v sistem vključi prostovoljno ali zaradi zahtev partnerjev in kupcev. EcoVadis ocenjuje uspešnost podjetja na štirih področjih: okolje, delovne in človekove pravice, etika ter trajnostna nabava. Na podlagi predloženih podatkov in dokazil subjekt prejme oceno trajnostnega poslovanja oziroma poročilo, glede na doseženi rezultat pa lahko pridobi bronasto, srebrno, zlato ali platinasto medaljo EcoVadis, ki velja 12 mesecev. Rezultati omogočajo večjo konkurenčnost poslovanja ter partnerjem in kupcem vpogled v trajnostno uspešnost podjetja (<https://ecovadis.com>).

4 EMPIRIČNI DEL

4.1 Metodološki okvir raziskave

Metodologija raziskave temelji na neverjetnostnem vzorčenju, zato ugotovitev ni mogoče posplošiti na celotno populacijo. Intervju spada med kvalitativne metode raziskovanja,

njegov glavni namen je pridobiti informacije na določena vprašanja, zastavljena v okviru raziskave. Ta metoda je usmerjena v razumevanje in prepoznavanje procesov ter kontekstov izkušenj ljudi. Posameznik je aktivno vključen v raziskavo in pogosto pripoveduje lastne izkušnje o določenem raziskovalnem vprašanju. Cilj je pridobiti poglobljene informacije na manjšem vzorcu. Podatki so praviloma v tekstualni, ne v numerični obliki (Banjac, 2020, str. 21).

Za namen zaključne naloge sem izvedla en poglobljen intervju z zaposlenim na področju trajnostnega razvoja v izbranem podjetju. Šlo je za polstrukturirani intervju, pri katerem sem imela vnaprej pripravljena okvirna vprašanja, obenem pa sem omogočila intervjuvancu fleksibilno usmerjanje pogovora glede na tematike, kjer je lahko delil največ svojih izkušenj, predstav in mnenj. S to metodo sem pridobila poglobljen vpogled intervjuvanca v kontekstu mojega raziskovalnega vprašanja zaključne naloge, ki je: »Kako poteka uvajanje trajnostnega poročanja v podjetju in kateri so ključni izzivi pri implementaciji trajnostnega poročanja?«

Intervjuvanec je bil pred izvedbo intervjuja seznanjen z namenom, trajanjem in etičnimi vidiki ohranjanja zaupnosti njegove identitete. Poleg tega je pred začetkom podpisal izjavo o soglasju za sodelovanje v pogovoru in označil, da se strinja z zvočnim snemanjem. Intervju je bil izveden 5. februarja 2026 v prostorih podjetja in je trajal 1 uro in 10 minut. Pogovor je bil zvočno posnet in kasneje transkribiran. Za analizo intervjuja sem uporabila tematsko analizo, pri čemer sem iz pogovora razčlenila odgovore intervjuvanca v več tematsko razdeljenih poglavij.

Omejitve raziskave se nanašajo predvsem na majhen raziskovalni vzorec, saj je bil izveden le en intervju. Rezultati temeljijo na subjektivnih izkušnjah in pogledih intervjuvanca, kar lahko vpliva na interpretacijo raziskovanega problema. Nadaljnje raziskave bi lahko vključevale večje število intervjuvancev iz različnih podjetij in panog, kar bi omogočilo širši vpogled v obravnavano tematiko.

4.2 Analiza intervjuja

4.2.1 Razlogi za uvajanje trajnostnega poročanja

Po informacijah intervjuvanca je bil primarni razlog za začetek uvajanja trajnostnega poročanja v podjetju prvotna zavezanost k obveznemu poročanju po CSRD. Podjetje se je zato odzvalo, ustanovilo oddelek za trajnostni razvoj in intervjuvancu dodelilo naziv direktorja področja trajnostnega razvoja. Kasneje je EU objavila zakonodajni paket Omnibus, s katerim je poenostavila in zamaknila izvajanje direktiv, kot so direktiva o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD), direktiva o skrbnem pregledu podjetij glede trajnostnosti (CSDDD) in taksonomija EU (Zelena Slovenija, b. d.). Z novo zakonodajo podjetje ni bilo več zavezano k obveznemu poročanju, vendar se je kljub temu odločilo, da

bo zaradi pritiskov partnerjev o trajnosti poročalo prostovoljno po standardu VSME ter pridobilo svojo trajnostno oceno od sistema EcoVadis. Brez pritiskov države ali trga se podjetje sicer še ne bi odločilo za poročanje, saj to predstavlja precejšnje stroškovno in časovno breme.

4.2.2 Organizacija procesa in odgovornosti

V podjetju je za poročanje o trajnostnosti odgovorna ena oseba (direktor za trajnostno poročanje), ki organizira in dokonča poročilo. Ker je podjetje še v začetni fazi implementacije, zadošča en zaposleni, ki uporablja vse potrebne notranje in zunanje vire. Ta koordinira in zbira vse podatke, saj dobro pozna delovanje organizacije, nato pa te podatke pretvori v uporabne informacije za poročanje. Prav tako je zadolžen za posredovanje in izpolnjevanje podatkov za različne institucije in standarde, kot je na primer institucija SIQ, kjer izračunajo izpuste CO₂. Iz tega je razvidno, da je trajnostno poročanje trenutno centralizirano, kar lahko predstavlja tveganje pri dolgoročni širitvi procesa.

Organizacija posluje še v 18 drugih državah, zato mora zbirati podatke tudi od hčerinskih družb, kar dodatno otežuje pripravo konsolidiranega poročila. Zato si želijo vzpostaviti sistem, v katerem bi lahko zaposleni iz vsake države neposredno vnašali podatke in čim bolj poenostavili proces. To kaže na to, da postaja učinkovita organizacija zbiranja podatkov ključni pogoj za dolgoročno izvajanje trajnostnega poročanja v mednarodnih podjetjih.

4.2.3 Vloga računovodstva

Vloga računovodstva se po besedah intervjuvanca ni bistveno spremenila, vendar ostaja pomemben člen pri pridobivanju zanesljivih podatkov iz računov. Namen trajnostnega poročanja se vsebinsko dopolnjuje s finančnim poročanjem, saj omogoča vpogled v nefinančne vidike poslovanja, ki jih klasični računovodski izkazi ne prikazujejo. Deležniki tako dobijo bolj celovite informacije o poslovanju podjetja, ki jih sicer ne bi mogli izvesti iz bilance stanja ali klasičnega letnega poročila.

4.2.4 Podatkovni sistemi in procesi zbiranja podatkov

Podatkovni procesi v podjetju še niso avtomatizirani, vendar obstaja želja, da bi v prihodnje vzpostavili smiselne avtomatske povezave med sistemi glede na to, katere trajnostne podatke potrebujejo. Največji izziv je, da se podatki nahajajo na različnih mestih v različnih programih in sistemih, nekaterih pa sploh ni v sistemu, ker prihajajo iz zunanjih virov ali se še ne zbirajo. Vse razpoložljive podatke in tiste, ki jih ni, so doslej zbirali ter vnašali v sistem ročno, v program Excel. To kaže, da podjetje še nima vzpostavljenega integriranega sistema za zbiranje trajnostnih podatkov, kar povečuje administrativno breme in možnost napak. Po besedah intervjuvanca bi bilo smiselno ustvariti eno bazo podatkov za trajnostna razkritja,

sestavljeno iz podatkov, ki jih že imajo, ter tistih, ki bi jih pridobivali in dodajali sproti. Vizija za naprej je, da bi imeli eno orodje, podobno kot SAP za finance.

Po besedah intervjuvanca je največji problem dosedanjega zbiranja podatkov, da je zelo časovno potratno. Na primer, za pridobitev podatka o porabi elektrike za pisarno v Avstriji je moral opraviti več telefonskih klicev in napisati pet e-mailov, ker drugače ni šlo. Drug primer je zbiranje podatkov o zaposlenih, ki jih lahko pridobijo iz sistema eHRM, vendar je moral za vsako kategorijo posebej vnašati podatke in jih prepisovati. Zato so vzpostavili povezavo, da z vmesno fazo sistem ustvari Excel tabelo z vsemi 21 kategorijami, ki jih trenutno potrebujejo. Tretji primer je zbiranje podatkov o voznem parku in CO₂ izpustih, kjer so morali za pet let nazaj zbrati vse podatke o porabi goriva, kar je potekalo ročno z izpisovanjem iz računov. Zdaj so to avtomatizirali z uvedbo DKV kartic, kjer se na enem mestu zbirata poraba in strošek za vsak avtomobil, kar je zelo poenostavilo zbiranje natančnih podatkov. Tukaj so že naredili pomembno izboljšavo, a kot je povedal intervjuvanec, upajo, da bodo nekoč uspeli vzpostaviti sistem za poročanje, ki bi bil povezan z drugimi sistemi (eHRM, SAP, DKV, zunanjimi viri itd.) in avtomatsko zbiral podatke iz vseh potrebnih virov. Intervju potrjuje, da podjetja brez ustrezno povezanih informacijskih sistemov težko zagotavljajo učinkovito in dolgoročno vzdržno zbiranje trajnostnih podatkov.

4.2.5 Ključni izzivi pri zbiranju podatkov

Analiza intervjuja je pokazala, da je najzahtevnejše pridobivanje podatkov iz zunanjih virov, predvsem pri zbiranju podatkov o porabi energije (elektrika, plin, gorivo), porabi vode in odpadkih. Največja težava nastane tam, kjer organizacije niso lastnice stavbe, saj morajo podatke pridobivati od najemodajalcev. To kaže, da so podjetja pri poročanju o trajnostnosti pogosto odvisna od zunanjih deležnikov, nad katerimi nimajo popolnega nadzora, kar zmanjšuje zanesljivost in primerljivost podatkov. Poleg tega je izziv tudi, če že pridobijo te podatke, saj si poslovne stavbe pogosto deli več podjetij, zato je treba preračunavati in ocenjevati povprečno porabo glede na število zaposlenih in kvadratne metre, kar morajo zapisati v poročilu (npr. za 95 % površin razpolagajo z merjenimi podatki, za preostalih 5 % pa podatke ocenijo in morajo obrazložiti metodologijo ocenjevanja). Težave povzročajo tudi različne merske enote in standardi, saj morajo podatke preračunati in poenotiti glede na izbrani standard poročanja.

Intervju izpostavlja izziv pri ocenjevanju partnerjev v okviru trajnostne nabave, saj med njimi obstajajo velike razlike: nekateri partnerji imajo vse podatke v poročilih in resnično skrbijo za trajnost, medtem ko drugi o tem nimajo ničesar zapisano. Podjetja se tako soočajo z dilemo, ali partnerja obdržati ali ne, saj jim znižuje trajnostno oceno, po drugi strani pa prinaša dobiček. Zaradi specifičnega področja pogosto nimajo izbire, saj določen produkt ponuja le nekaj podjetij.

4.2.6 Vloga standardov, virov znanja in zagotavljanje kakovosti podatkov

Analiza intervjuja kaže, da podjetje pri uvajanju trajnostnega poročanja uporablja kombinacijo zakonodajnih smernic, strokovnih virov in standardiziranih ocenjevalnih sistemov, saj zakonodaja ne nudi dovolj praktičnih usmeritev za izvedbo poročanja. Pri razumevanju si je pomagalo z različnimi članki EU, ki navajajo praktične primere in obrazložitve s predlogami. Tako pojasnjuje: »EFRAG je organizacija za različne standarde, eden izmed teh je tudi VSME standard za prostovoljno poročanje manjših podjetij. Prej se je uporabljal samo za manjša in mikro podjetja, zdaj pa se je EU odločila, da je dovolj dober tudi za nas, ki smo bili prej pod CSRD in zdaj nismo več.«

Intervjuvanec navaja, da lahko najdemo veliko člankov in svetovalcev za to temo, ki pa velikokrat ne pomagajo, ko pride do konkretnih kompleksnih izzivov. Na drugi strani je sistem Ecovadis ustrezna podlaga in vir informacij pri trajnostnem poročanju, ki na koncu nudi tudi certifikat o oceni podjetja po trajnostnih vidikih. Sistem vodi po področjih, kot so trajnostna nabava, okolje, etika in varovanje okolja, s sklopi podvprašanj. Vse, kar podjetje vključi v sistem, mora dokazati z dokumenti oziroma dokazi. V primeru analiziranega podjetja niso zavezani k obveznemu poročanju o trajnosti, zato niso zavezani k obvezni reviziji.

Razberemo lahko, da imajo pri uvajanju trajnostnega poročanja pomembno vlogo predvsem praktični modeli in standardi, ki podjetju pomagajo pri strukturiranju podatkov ter zagotavljanju večje primerljivosti in verodostojnosti poročanja.

4.2.7 Učinki na podjetje, stroški in koristi

Analiza pridobljenih podatkov potrjuje navedbe iz literature, da so koristi za podjetje predvsem v preglednosti nad različnimi kazalniki, kot so poraba virov, število zaposlenih, odsotnosti, nesreče pri delu itd. Iz časovne vrste podatkov lahko vodstvo pridobi ključne informacije za lažje odločanje, ki jih iz finančnega poročila ne bi moglo pridobiti. Z uvajanjem sistema za poročanje o trajnostnosti podjetje optimizira tudi druga področja, kot se je zgodilo z voznim parkom in implementacijo DKV kartic. Gospodarski subjekt s poročanjem in certifikati pridobi različne prednosti pri zgledu navzven, s katerimi krepi svojo konkurenčnost in prepoznavnost na trgu.

Sogovornik izpostavlja, da za podjetje predstavljajo velik strošek zaposlena oseba, ki se s tem ukvarja, strošek računa SIQ in Ecovadis ter oportunitetni strošek zaposlenih, ki morajo pomagati pri zbiranju podatkov in optimizaciji. Ob tem poudarja, da so koristi poročanja predvsem posredne: »Tukaj je težko meriti stroške in prednosti tega poročanja, vendar je pomembna predvsem neoprimerljiva prednost – boljši ugled podjetja, medalje in certifikati.«

Ugotovitve kažejo, da družba koristi trajnostnega poročanja trenutno zaznava predvsem dolgoročno in posredno, predvsem skozi izboljšanje ugleda, konkurenčnosti in notranje preglednosti poslovanja.

4.3 Ključne ugotovitve

Intervju razkriva, da je uvajanje trajnostnega poročanja v podjetju kompleksen in postopno razvijajoč se proces, ki zahteva organizacijske, kadrovske in sistemske prilagoditve. Glavni razlog za začetek uvajanja trajnostnega poročanja je bila prvotna zavezanost podjetja poročanju po direktivi CSRD, kasneje pa so na uvedbo vplivale tudi zahteve partnerjev in trga.

Največji izziv za podjetje predstavljata zbiranje in obdelava podatkov, predvsem o energiji in iz zunanjih virov. Posebej zahtevno je poročanje vzdolž vrednostne verige, saj zahteva sodelovanje številnih deležnikov. Glavne koristi uvedbe poročanja so preglednost nad podatki, pomembnimi za vodstvene odločitve, ter prispevek k optimizaciji sistemov. Trajnostno poročilo in povezani certifikati dodatno izboljšujejo ugled podjetja ter povečujejo možnosti za partnerstva. V prihodnje bo podjetje izboljšalo avtomatizacijo informacijskih sistemov ter integriralo trajnostne podatke v poslovne procese.

Raziskava nakazuje, da poročanje o trajnostnosti za podjetja ni zgolj administrativna obveznost, temveč tudi proces organizacijskega prilagajanja, ki zahteva sodelovanje različnih oddelkov, razvoj informacijskih sistemov in dolgoročno strateško usmerjenost podjetja. Raziskava potrjuje, da imajo pri uvajanju trajnostnega poročanja pomembno vlogo tudi zahteve partnerjev in trga, ki podjetja spodbujajo k večji transparentnosti poslovanja. Uspešnost uvajanja trajnostnega poročanja bo v prihodnje v veliki meri odvisna od sposobnosti podjetij za učinkovito upravljanje podatkov, medoddelčnega sodelovanja ter prilagajanja vse pogostejšim zahtevam regulatorjev in poslovnega okolja.

5 SKLEP

Namen zaključne strokovne naloge je bil preučiti zakonodajne izzive, spremembe in pomen trajnostnega poročanja, s katerimi se soočajo podjetja. Naloga je tematsko aktualna, saj se nanaša na trajnostni razvoj in obveznosti poročanja o trajnostnosti, ki jih EU z novimi zakoni redno posodablja in spreminja. V nalogi je velik poudarek na direktivi CSRD in standardih ESRS, ki v EU urejata obvezno poročanje o trajnostnosti podjetij.

Za zbiranje praktičnih priporočil o uvajanju trajnostnega poročanja v podjetju je bil izveden intervju z direktorjem področja za trajnostni razvoj v izbranem podjetju. Intervjuvanec je podal primere prednosti in izzivov v praksi pri poročanju o trajnostnosti. Skupaj z regulativo, standardi, usmeritvami, poročili in strokovno literaturo zaključna naloga prispeva teoretična

in praktična izhodišča za podjetja in druge zainteresirane deležnike, da se seznani z zahtevami trajnostnega poročanja.

Strnjen odgovor na raziskovalno vprašanje je, da uvajanje trajnostnega poročanja poteka postopno in od organizacije zahteva številne informacijske in kadrovske prilagoditve. V proces mora podjetje vključiti vsaj eno odgovorno osebo, ki pozna delovanje podjetja, da zna zbirati podatke iz različnih notranjih in zunanjih virov ter prilagoditi poročilo zakonodajnim in tržnim zahtevam. Ključni izzivi, s katerimi se bo verjetno srečalo podjetje pri implementaciji, so zbiranje in usklajevanje podatkov, predvsem iz zunanjih virov in vrednostne verige, pomanjkanje avtomatiziranih sistemov ter zagotavljanje primerljivosti in zanesljivosti podatkov.

Ključna ugotovitev naloge je, da čeprav se je v zadnjih dveh letih zakonodaja na tem področju omilila in zahteva obvezno poročanje za precej manj podjetij, kot je bilo sprva načrtovano, si podjetja ne morejo oddahni in pozabiti na trajnostno poročanje, saj nanje zdaj pritiska trg ali njihovi partnerji. Tako se vse več podjetij, ki niso več zavezana direktivi CSRD, odloča, da bodo poročala prostovoljno po VSME standardu, prav tako pa si prizadevajo pridobiti različne certifikate o trajnostnosti, ki jim povečujejo zaupanje partnerjev in kupcev. Ugotovitve tudi potrjujejo, da iz zbiranja trajnostnih podatkov pridobijo uporabne informacije o poslovanju, kar jim pomaga pri boljšem vodenju organizacij. Poročanje o trajnostnosti tako postaja pomemben del sodobnega poslovanja in ne predstavlja več zgolj regulativne zahteve, temveč tudi orodje za dolgoročno konkurenčnost in transparentnost podjetij.

Možnosti nadaljnje raziskave vključujejo večje število intervjuvancev iz različnih podjetij in panog, analizo razvoja informacijskih sistemov za avtomatizirano zbiranje trajnostnih podatkov ter analizo vpliva trajnostnega poročanja na poslovno uspešnost podjetij na dolgi rok.

SEZNAM KLJUČNE LITERATURE

1. Direktiva (EU) 2026/470 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2026 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede datumov začetka uporabe nekaterih zahtev za poročanje podjetij o trajnostnosti in skrbni pregled podjetij glede trajnostnosti. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32026L0470>
2. Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o spremembi več direktiv glede poročanja podjetij o trajnostnosti. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>
3. Hitchcock, D. E. in Willard, M. L. (2015). *The business guide to sustainability: practical strategies and tools for organizations* (3. izd.). Routledge.

LITERATURA IN VIRI

1. Banjac, M. (2020). *Uvod v kvalitativne metode zbiranja podatkov (str. 21)*. Fakulteta za družbene vede, Založba FDV.
2. Direktiva (EU) 2025/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. aprila 2025 o spremembi direktiv (EU) 2022/2464 in (EU) 2024/1760 glede odloga nekaterih zahtev za trajnostno poročanje in skrbni pregled podjetij glede trajnostnosti. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32025L0794>
3. European Commission. (brez datuma a). *2030 climate targets*. https://climate.ec.europa.eu/eu-action/climate-strategies-targets/2030-climate-targets_en?prefLang=sl
4. European Commission. (brez datuma b). *Corporate sustainability due diligence*. Pridobljeno 11. maja 2026 na https://commission.europa.eu/business-economy-euro/doing-business-eu/corporate-sustainability-due-diligence_en
5. European Commission. (brez datuma c). *EU and the United Nations: Common goals for a sustainable future*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/sustainable-development-goals/eu-and-united-nations-common-goals-sustainable-future_sl
6. European Parliament. (2021). *Non-financial Reporting Directive – Implementation Appraisal*. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI\(2021\)654213_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI(2021)654213_EN.pdf)
7. European Union. (brez datuma a). *Kjotski protokol*. <https://eur-lex.europa.eu/SL/legal-content/glossary/kyoto-protocol.html>
8. European Union. (brez datuma b). *Trajnostni razvoj*. <https://eur-lex.europa.eu/SL/legal-content/glossary/sustainable-development.html>
9. Evropska komisija. (2025). Priporočilo Komisije (EU) 2025/1710 z dne 30. julija 2025 o prostovoljnem standardu poročanja o trajnostnosti za MSP. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2025/1710/oj>
10. Fajdetić, B. (2025). *Economic growth and CO₂ emissions: Economic determinants of sustainable low-carbon growth in the European Union* (doktorska disertacija). Univerza v Mariboru.
11. Gehman, J. (2011). *The global reporting initiative: 1997–2009*. SSRN. <https://ssrn.com/abstract=1924439>
12. Gospodarska zbornica Slovenije. (brez datuma). *SIR: Direktiva 2026/470 v okviru reforme Omnibus I – ključne spremembe*. <https://www.gzs.si/Default.aspx?TabId=51623&ArticleId=91198>
13. IBM. (brez datuma). *What is CSRD?* Pridobljeno 19. maja 2026 s <https://www.ibm.com/think/topics/csrd>
14. Lagoarde-Ségot, T. (2025). *Ecological economics and finance: An introduction to sustainable monetary and financial systems*. Springer Nature.

15. Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2025, 20. avgust). *Standardi za prostovoljno poročanje o trajnostnosti*. GOV.SI. <https://www.gov.si/novice/2025-08-20-standardi-za-prostovoljno-porocanje-o-trajnostnosti/>
16. Morelli, J. (2011). *Environmental sustainability: A definition for environmental professionals*. *Journal of Environmental Sustainability*, 1(1), Article 2. <https://repository.rit.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=jes>
17. Moscariello, N. in Pizzo, M. (ur.). (2024). *Climate Change and Corporate Reporting in Europe: Standard Setting and Disclosure Practices* (1. izd.). Cambridge Scholars Publishing.
18. PricewaterhouseCoopers. (brez datuma). *Global CSRD survey*. <https://www.pwc.com/gx/en/issues/esg/global-csrd-survey.html>
19. Republika Slovenija, Ministrstvo za finance. (brez datuma). *Trajnostnost v skladu z okoljskimi, družbenimi in upravljavskimi načeli*. <https://www.gov.si teme/trajnostnost-v-skladu-z-okoljskimi-druzbenimi-in-upravljavskimi-naceli/>
20. Republika Slovenija, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. (2026, 27. februar). *EU zmanjšuje administrativna bremena: Nova direktiva poenostavlja zahteve za trajnostno poročanje*. <https://www.gov.si/novice/2026-02-27-eu-zmanjsuje-administrativna-bremena-nova-direktiva-poenostavlja-zahteve-za-trajnostno-porocanje/>
21. Sauer, S., Di Cecca, C., Kastenhofer, V., Nipper, M. in Hanenkamp, N. (2026). Using organizational life cycle assessment to meet ESRS data requirements: Evidence from a case study. *Journal of Industrial Ecology*. <https://doi.org/10.1007/s44498-026-00074-4>
22. SDG Watch Europe. (2020). *Priročnik o ciljih trajnostnega razvoja*. <https://www.sdgwatcheurope.org/wp-content/uploads/2020/05/SDGs-Handbook-in-Slovenian.pdf>
23. Statistični urad Republike Slovenije. (brez datuma). *Cilji trajnostnega razvoja*. <https://www.stat.si/Pages/cilji>
24. Svet Evropske unije. (2024, 29. april). *Council adopts directive to delay reporting obligations for certain sectors and third-country companies*. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/04/29/council-adopts-directive-to-delay-reporting-obligations-for-certain-sectors-and-third-country-companies/>
25. Svet Evropske unije. (brez datuma a). *Evropski zeleni dogovor*. <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/european-green-deal/>
26. Svet Evropske unije. (brez datuma b). *Pariški sporazum o podnebnih spremembah*. <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/paris-agreement-climate/>
27. Svet Evropske unije. (brez datuma c). *Pripravljeni na 55*. <https://www.consilium.europa.eu/sl/policies/fit-for-55/>
28. United Nations. (brez datuma). *Agenda 21*. <https://sdgs.un.org/publications/agenda21>

29. Zelena Slovenija. (brez datuma). *Zakonodajni paket Omnibus: Kaj prinaša za poročanje o trajnostnosti, skrbni pregled in taksonomijo*. <https://www.zelenaslovenija.si/akademija/vsa-izobrazevanja/zakonodajni-paket-omnibus-kaj-prinasa-za-porocanje-o-trajnostnosti-skrbni-pregled-in-taksonomijo/>
30. Zimara, V. in Eidam, S. (2015). The benefits of social sustainability reporting for companies and stakeholders: Evidence from the German chemical industry. *Journal of Business Chemistry*, 12(3), 49–64. <https://d-nb.info/1139264230/34>

PRILOGE

Priloga 1: Protokol poteka intervjuja

Vprašanja za intervju o uvedbi trajnostnega poročanja v organizaciji:

1. Kako ste se v podjetju odzvali na prihod direktive CSRD in kdaj so se začele prve aktivnosti, povezane z njenim uvajanjem? *In kaj je bil glavni povod za začetek aktivnosti (zakonska obveznost, zahteve lastnikov, priprava na revizijo ipd.)?*
2. Kako je v podjetju organiziran proces uvajanja trajnostnega poročanja – kdo sodeluje in kako so razdeljene odgovornosti?
3. Kakšno vlogo ima računovodstvo pri trajnostnem poročanju in kako se je ta vloga spremenila z uvedbo CSRD?
4. Kako je potekalo prilagajanje obstoječih poročevalskih in podatkovnih procesov novim zahtevam CSRD in ESRS? *ali ste morali uvesti nove informacijske sisteme ali prilagoditi obstoječe?*
5. Katera področja trajnostnega poročanja so se v praksi izkazala za najbolj zahtevna z vidika zbiranja podatkov? *Emisije toplogrednih plinov, dobavna veriga, okoljski kazalniki, socialni kazalniki, upravljalški podatki, procesni in sistemski izzivi*
6. Kako v podjetju poteka zbiranje in konsolidacija trajnostnih podatkov iz različnih organizacijskih enot oziroma hčerinskih družb?
7. Kako se seznanjate s kompleksnostjo poročanja (zakonodaja, članki, zunanja pomoč, izobraževanja)?
8. Kako v praksi povezujete finančne in nefinančne podatke ter zagotavljate njihovo primerljivost in preglednost?
9. Kako v podjetju zagotavljate kakovost, sledljivost in zanesljivost trajnostnih podatkov, zlasti ob zahtevi po zunanjem preverjanju?
10. Ali so se z potrebnimi prilagoditvami za trajnostno poročanje izboljšali tudi drugi procesi, nadzor, preglednost?
11. Kateri so po vašem mnenju največji izzivi in hkrati priložnosti, ki jih CSRD prinaša podjetju v prihodnje?
12. Ali boste z uvedbo trajnostnega poročanja dobili kakšne koristi pri razpisih, partnerstvih ali pri trženju?

13. Ali bi glede na dosedanje izkušnje kaj svetovali podjetjem, ki bodo trajnostno poročala po CSRD v prihodnje?

14. Ali bi po vašem mnenju podjetje brez zakonske zahteve CSRD uvajalo trajnostno poročanje v takšnem obsegu? Zakaj da oziroma zakaj ne?

Priloga 2: Uvodna izjava

Spoštovani,

najlepša hvala, da ste si vzeli čas za sodelovanje v tem intervjuju. Moje ime je Petra Dolenec in sem študentka Ekonomske fakultete v Ljubljani. Intervju izvajam za namen svoje zaključne strokovne naloge z naslovom »Uvajanje trajnostnega poročanja po Direktivi CSRD v izbranem velikem slovenskem podjetju«. Intervju predstavlja empirični del naloge in omogoča povezavo teoretičnega dela z izkušnjami iz prakse.

Intervju bo predvidoma trajal eno uro. Z vašim dovoljenjem bi ga želela snemati, da zagotovim natančen zapis in celovito analizo zbranih podatkov. Posnetek bo uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in ne bo nikoli javno objavljen ali posredovan tretjim osebam.

Če na katerokoli vprašanje ne želite odgovoriti, prosim, povejte in temo lahko izpustiva. Prav tako lahko intervju na vašo željo kadarkoli prekinete.

Pred začetkom bi vas želela vprašati, ali se strinjate z navedbo imena podjetja in vašega imena v nalogi ali bi raje ostali anonimni. Vašo odločitev bom v celoti spoštovala.

Ali se strinjate s sodelovanjem in snemanjem pogovora?	DA	NE
Ali se strinjate z navedbo imena podjetja v nalogi?	DA	NE
Ali se strinjate z navedbo vašega imena v nalogi?	DA	NE

Podpis intervjuvanca: